

Kommunala Pensionärsrådet

Protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-12-11

Tid: kl. 13:00-17:00

Plats: Förvaltningshuset - Amsterdam

Paragrafer: §§63-76

Sekreterare Marit Strömgren

Ordförande Jörgen Edsvik (S)

Justerare Catharina Hedin

Protokollets förvaringsplats: KS diariet

Sammanträdesdatum 2025-12-11

Närvaro

Ledamöter	Närvarande	Frånvarande	
Jörgen Edsvik (S) ordf.	X		
Anders Ekman (C) SBN	X		
Eva Ålander (S) OMV	X		
Susanne Falk PRO vice ordf.	X		
Christer Bergström PRO	X		
Jonny Hoff PRO	X		
Bo Bergstad SPF	X		
Catharina Hedin SPF	X		
Yvonne Lipskog SKPF	X		
Gerd Karlsson SKPF	X		
Jarmo Laiho FSFP	X		
Åke Carlsson RPG	X		
Ersättare	Närvarande	Frånvarande	
Zahrag Asgari (M)	X		
Christoffer Larsson Othén (SD)		X	
Anders Jansson Gladh (M) OMV		X	
Margareta Jansson PRO	X		
Kerstin Söderström PRO	X		
Birgitta Persson PRO	X		
Bengt Lindkvist SPF	X		
Annika Blomberg SPF	X		
Eva Olsén SKPF		X	
Birgitta Wadman SKPF	X		
Elsa Kontturi FSFP	X		
Tord Gillving RPG	X		
Lars-Erik Oxbacke Kontaktpolitiker KFN		X	
Övriga närvarande			
Linnéa Skytt, Valfärd			
Mona Wikland, Valfärd			
Caroline Engberg, Valfärd			
Marit Strömgren, Styrning och stöd			
Shala Dabaghi, kvinnojouren Blålockan			
Eira Andersson, kvinnojouren Blålockan			
Brita-Lena Cederqvist, kvinnojouren Blålockan			
Lena Isokivelä, Gavlegårdarna			
Pernilla Dahlborg, Styrning och stöd			
Ann-Charlotte Jansson, Styrning och stöd			
Susanne Tidlund, Folkvandvården			

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

Ärendelista

- § 63 Upprop och val av justerare
- § 64 Godkännande av dagordning
- § 65 Föregående protokoll
- § 66 Detaljplaner under arbete
- § 67 Tantjouren
- § 68 Gavlegårdarna - trygghetsbostäder
- § 69 Nattfasta
- § 70 Sociala hållbarhetsprogrammet
- § 71 Nya socialtjänstlagen
- § 72 Information från rådets kontaktpolitiker
- § 73 Tandhälsovård på vård- och omsorgsboenden
- § 74 Övrigt
- § 75 Sammanträdesdagar 2026
- § 76 Avslutning och kommande möte

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

§ 63 Upprop och val av justerare

Ärendebeskrivning

Kommunala Pensionärsrådet väljer Catharina Hedin att justera protokollet.

§ 64 Godkännande av dagordning

Ärendebeskrivning

Kommunala Pensionärsrådet godkänner dagordningen enligt utsänd handling.

§ 65 Föregående protokoll

Ärendebeskrivning

Länk till föregående protokoll: [Möte 2025-10-23 | MeetingPlus \[sv\]](#)

På godkännande av tidigare protokoll fanns en korrektur av språk som vi antog:

I stycket "Beredskap i kommunen" ska felaktig benämning "stadsbidrag" rättas till den korrekta termen "statsbidrag".

§ 66 Detaljplaner under arbete

Ärendebeskrivning

Länk till aktuella detaljplaner: [Detaljplaner – Gävle kommun](#)

Anders Ekman (C) ordförande i samhällsbyggnadsnämnden informerar om aktuella detaljplaner:

LSS – boende Pukslagarvägen för samråd

Hedesunda Ön 8:6 Östra Sandsnäs för granskning

Ny gång – och cykelbana längs del av Furuviksvägen för granskning

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

§ 67 Tantjouren

Ärendebeskrivning

Shala Dabaghi, Eira Andersson och Brita-Lena Cederqvist från kvinnojouren Blåklockan informerar om projektet *Tantjouren*, som riktar sig till äldre personer som utsätts för våld i nära relationer. Projektet är treårigt, startade i augusti 2024 och har beviljats 3 miljoner kronor från Allmänna arvsfonden. Syftet är att förebygga våld mot personer som är 65 år och äldre, och projektets ekonomi redovisas årligen med krav på noggrann dokumentation.

En styrgrupp av äldre kvinnor med varierande yrkesbakgrund har etablerats, liksom en referensgrupp med nyckelpersoner från olika samhällssektorer, inklusive region och landsting. Projektet håller regelbundna möten och har tilldelats Claes Anderssons minnesfonds pris.

Genomförda insatser inkluderar utbildning för bland annat socialsekreterare och hemtjänstpersonal. Informationskampanjer har genomförts, bland annat i samarbete med Länstrafiken där information visades i lokaltrafiken under två veckor. Projektet har två målgrupper: primärt äldre kvinnor och sekundärt de yrkesgrupper som möter äldre, såsom vårdpersonal, hemtjänst, äldreboenden och tandvård.

Det lyfts att våld mot äldre kan ta sig flera uttryck, såsom sexuellt, ekonomiskt och genom försummelse. Nationellt uppskattas 13–15 procent av personer över 65 år vara utsatta. Många lever i långvariga relationer där våldet normaliserats, vilket gör det svårt att nå fram med stödinsatser. En ny informationssatsning planeras under maj. Hjälp kan sökas via Blåklockans telefonnummer, och volontärer medverkar i informationsspridningen. Skam och skuld identifieras som vanliga hinder för att söka hjälp.

Projektet erbjuder också mötesplatser, bland annat Rigmors café varannan onsdag samt kreativa aktiviteter såsom målning som ett sätt att bearbeta känslor. Sex volontärer är aktiva i verksamheten. Utbildning och information lyfts som centrala delar i arbetet. Vid misstanke om våld finns möjlighet att anmäla anonymt till polisen eller att få rådgivning.

För att komma i kontakt med jouren kan man mejla:

tantjouren@blaklockan.com, rigmor@blaklockan.com

§ 68 Gavlegårdarna - trygghetsbostäder

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

Ärendebeskrivning

Lena Isokivelä, avdelningschef vid Gavlegårdarna, informerar om bostadssituationen i Stigslund samt den planerade byggnationen i Markheden. Hon redogör för varför Gavlegårdarna har ett särskilt fokus på den stora målgruppen av boende i kommunen. Bolaget arbetar utifrån ägardirektiv, affärsplan och kommunens riktlinjer, där uppdraget är att erbjuda attraktiva och tillgängliga bostäder för alla grupper, med särskild hänsyn till personer med särskilda behov. Affärsplanen betonar vikten av valfrihet och att boende ska kunna välja ett alternativ som passar den egna livssituationen. Kommunens bostadsförsörjningsprogram och handlingsplan för en äldrevänlig kommun tydliggör behovet av trygghetsboenden, tillgänglighetsanpassade bostäder och möjligheten att kunna bo kvar i sin stadsdel över tid.

Gavlegårdarna är den dominerande aktören på hyresmarknaden i Gävle med cirka 14 359 lägenheter, motsvarande omkring hälften av hyresbeståndet. Utöver detta finns även radhus, studentbostäder, trygghetsboenden och 55+-bostäder. I beståndet för äldre ingår 96 trygghetslägenheter och 531 seniorbostäder fördelade över flera stadsdelar. Pågående utvecklingsprojekt, såsom Tallåsvägen och Markheden, syftar till att ta fram nya boendeformer, bland annat så kallade "sällskapsboenden" där privata lägenheter kombineras med gemensamma utrymmen och aktiviteter. Projekten har en tydlig hållbarhetsprofil och ska genomföras kostnadseffektivt för att hyrorna ska kunna hållas på en rimlig nivå.

Vidare informerar Lena om framtida bostadsutveckling i Valbo och Hemsta, där detaljplanerna medger upp till 200 respektive 120 nya lägenheter. Gavlegårdarnas fokus på den stora målgruppen bedöms som centralt för att möta kommunens långsiktiga bostadsbehov, stärka den sociala hållbarheten och säkerställa boendelösningar som fungerar genom hela livet.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

§ 69 Nattfasta

Ärendebeskrivning

Linnea Skytt från Vårld informerar om utredningen om nattfasta på vård- och omsorgsboenden.

Nattfasta för äldre avser tiden mellan kvällens sista måltid och nästa dags första. Socialstyrelsen och Livsmedelsverket rekommenderar att nattfastan inte överstiger 11 timmar, eftersom längre fasta kan leda till otillräckligt energi- och näringsintag och därmed risk för undernäring. Undernäring uppstår när kroppen inte får tillräckligt med energi, protein och viktiga näringsämnen, vilket kan bero på för lite mat, obalanserad kost eller sjukdom.

Mätningar görs både på gruppnivå för att följa rutiner och på individnivå för att sätta in åtgärder. Exempel: middag kl. 17.00, kvällsfika kl. 19.30, varm mjölk kl. 06.30 ger 11 timmars nattfasta, medan frukost kl. 08.00 ger 12,5 timmar. Kortare nattfasta kan minska fallolyckor, förbättra sårhäkning, minska BPSD-symtom, samt ge bättre sömn och aptit.

Syftet med nattfastemätningar är att förebygga undernäring och identifiera brister i rutiner som gör att nattfastan överskrider 11 timmar. Målet är att ingen på vård- och omsorgsboende ofrivilligt ska ha längre nattfasta än så.

Resultaten visar att erbjuden nattfasta ≤ 11 timmar ligger högt (88 % totalt 2025), medan faktisk nattfasta är lägre (48 % totalt). Externa utförare har generellt bättre resultat för faktisk nattfasta. Framgångsfaktorer är följsamhet till rutiner, individanpassat arbetssätt, tydlig ledning, kompetenshöjning och personalkontinuitet. Tips för förbättring är bland annat tidigare lagt morgonmedicin, kostombud på natten, att bjuda i stället för att bara erbjuda, samt att lämna kvar mat som kan ätas senare.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

§ 70 Sociala hållbarhetsprogrammet

Ärendebeskrivning

Pernilla Dahlborg enhetschef på avdelningen för social hållbarhet informerar om sociala hållbarhetsprogrammet.

Programmet, som gäller för kommunkoncernen, civilsamhället och invånarna, styr arbetet med social hållbarhet och har förlängts från perioden 2019–2023 till 2024. Från 2025 gäller en ny version. Programmet riktar sig till tjänstepersoner och förtroendevalda och syftar till att skapa en helhetssyn och politisk viljeinriktning för att uppfylla lagar och konventioner samt bygga ett långsiktigt, dynamiskt och resiliellt samhälle där alla har möjlighet till ett gott liv.

Social hållbarhet innebär ett samhälle med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader, där människors lika värde, tillit och delaktighet står i centrum. Programmet samlar viktiga perspektiv som demokrati, folkhälsa, trygghet, delaktighet, mångfald, mänskliga rättigheter, integration, jämlikhet, tillgänglighet, jämställdhet samt barn, unga och äldre. Målet är att bryta stuprör och skapa synergier mellan olika politikområden.

Arbetet utgår från fyra målområden:

- **Delaktighet och inflytande** – ökad tillgänglighet, samarbete med civilsamhället och respekt för nationella minoriteters rättigheter.
- **Trygghet** – en kommun fri från våld, trygga boendemiljöer och uppväxtvillkor. Exempel: våldspreventiva insatser, trygghetsvandringar och narkotikaförebyggande arbete.
- **Jämställda och jämlika villkor** – god hälsa, utbildning, arbetsmarknad och meningsfull fritid för alla.
- **Icke-diskriminering** – rättighetsbaserat arbete, inkluderande bemötande och sociala krav vid upphandlingar.

Uppföljning sker genom sociala hållbarhetsutskottet, kommunstyrelsen, socialt hållbarhetsbokslut och Stratsys. Bokslutet innehåller både kvantitativ och kvalitativ analys av samhällsutvecklingen, indikatorer och genomförda insatser.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

§ 71 Nya socialtjänstlagen

Ärendebeskrivning

Projektledare Mona Wikland från Valfärd informerar om utvecklingsarbetet gällande nya socialtjänstlagen och vill samla in synpunkter kring hur informationen kan utformas och spridas på ett tydligt och effektivt sätt, både internt och externt.

Rådets medlemmar ska samla ihop synpunkter som skickas till Mona via nämndsekreteraren.

§ 72 Information från rådets kontaktpolitiker

Ärendebeskrivning

Frågor till Anders Ekman (C) att besvara från beredningen:

Varför är inte detaljplanen godkänd för Bergmästargården?

Det finns inget pågående planärende för Bergmästargården, eftersom fastighetsägaren inte har ansökt om en detaljplaneändring.

Kommentar:

Det har nämnts att det funnits önskemål om att bygga trygghetsbostäder, men att bygglov inte kunnat beviljas på grund av gällande detaljplan. Om detta stämmer skulle lösningen vara att fastighetsägaren ansöker om en ändring av detaljplanen. I så fall kommer ärendet att prövas när en sådan ansökan inkommer.

Finns det särskilda parkeringstillstånd för hemtjänstpersonal som behöver åka på akuta larm hos kunder?

Anders kopplar skriftligen, har inte fått underlagen än.

Eva Ålander (S) ordförande i omvårdnadsnämnden informerar att från och med den 1 januari 2026 införs en ny organisation för Valfärd Gävle.

Avdelningen för vård och omsorg kommer att delas in i fyra geografiska områden – syd, nord, öst och väst – som omfattar hemtjänst, vård- och omsorgsboenden (VÅBO) samt myndighetsutövning. Vinddraget i Andersberg avvecklas tidigare än planerat, redan vid årsskiftet, och de boende har flyttat

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

till andra platser. Arbetet med en demensstrategi och en boendeplan pågår. Prognosen för det ekonomiska resultatet 2025 visar ett överskott på cirka 30 miljoner kronor, främst kopplat till personal, minskade volymer i extern hemtjänst och tomma platser på externa vård- och omsorgsboenden. Bland ärendena som behandlas av nämnden den 11 december finns den ekonomiska månadsrapporten, internbudget och verksamhetsplan för 2026, ersättningsnivåer och förfrågningsunderlag för externa LOV-företag inom hemtjänsten samt fördelning av föreningsstöd till verksamheter som gynnar nämndens målgrupper inför 2026.

Nästa möte är planerat till tisdag den 24 februari, klockan 8.30–17.00 på Magasinsplan 19.

Eva informerar även om resultatet för Hemtjänstindex 2025 – Gävle enligt nedan:

Gävle har ett index på 70,6, något över rikssnittet (68,9), men har tappat i ranking till plats 121 av 290 (tidigare 105). Kommunen ligger bäst till inom anpassade biståndsbeslut och respektfullt bemötande, men har utmaningar kring flexibilitet och punktlighet.

Delindex visar blandade resultat: Information (plats 74), Biståndshandläggning (156), Utförande (165) och Stöd/Utveckling (138).

Gävle har ett hemtjänstindex på 70,6, vilket är något högre än rikssnittet (68,9). Kommunen placerar sig på plats 121 av 290, vilket är en försämring jämfört med 2024 då placeringen var 105. Indexet visar hur väl kommunerna presterar inom hemtjänstens kvalitet, där värdet kan vara mellan 0 och 100.

Hemtjänstindex i Gävleborgs län

Gävle ligger i mitten jämfört med övriga kommuner i länet. Indexet för Gävle är något högre än flera kommuner men lägre än toppkommunerna i länet.

Skillnaderna mellan kommunerna är relativt små, med värden som generellt ligger mellan cirka 68 och 80.

Delindex 1: Information – Gävle

Gävle har ett högt resultat för informationsområdet med ett index på 84,3, vilket är klart över rikssnittet (73,4). Kommunen placerar sig på plats 74 av 290, vilket är en försämring jämfört med 2024 då placeringen var 53.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

Delindexet mäter bland annat kontaktinformation, hur man söker bistånd, insatser och priser, information om utförare samt kontinuitet och kontaktmannaskap.

Delindex 2: Biståndshandläggning – Gävle

Gävle har ett lågt resultat för biståndshandläggning med ett index på 38,7, vilket är under rikssnittet (43,3). Kommunen placerar sig på plats 156 av 290, en tydlig försämring jämfört med 2024 då placeringen var 52. Delindexet mäter bland annat flexibilitet i biståndsbeslut, anpassning efter behov, tillräcklig personal samt systematik i processen och uppföljning.

Delindex 3: Utförande – Gävle

Gävle har ett resultat på 84,4 för utförande, vilket är i princip samma som rikssnittet (84,5). Kommunen placerar sig på plats 165 av 290, vilket är en försämring jämfört med 2024 då placeringen var 128. Delindexet mäter bland annat respektfullt bemötande, lyhördhet, punktlighet, kommunikation och trygghet.

Delindex 4: Stöd/Utveckling – Gävle

Gävle har ett resultat på 61,4, vilket är över rikssnittet (58,5). Kommunen placerar sig på plats 138 av 290, en tydlig förbättring jämfört med 2024 då placeringen var 234. Delindexet mäter bland annat välfärdsteknik, digitalisering, samverkan, omsorgskontakt, förebyggande insatser och utbildning.

Utveckling av Hemtjänstindex 2022–2025 (Gävle)

- Information har ökat från 79,5 (2022) till 84,3 (2025) och ligger klart över rikssnittet (73,4).
- Biståndshandläggning har minskat kraftigt från 67,6 (2022) till 38,7 (2025), vilket är under rikssnittet (43,3).
- Utförande har förbättrats från 82,6 (2022) till 84,4 (2025) och ligger i nivå med rikssnittet (84,5).
- Stöd/Utveckling har ökat från 56,6 (2022) till 61,4 (2025) och är över rikssnittet (58,5).

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

§ 73 Tandhälsovård på vård- och omsorgsboenden

Ärendebeskrivning

Susanne Tidlund från Region Gävleborg informerar om tandhälsovårdsarbete på vård- och omsorgsboenden.

En bakgrund gavs kring tandvårdsstödet: år 1999 infördes en ny del i tandvårdslagen och vissa delar av sekretesslagen ändrades, vilket möjliggjorde informationsutbyte mellan kommun och region. För personer som har tandvårdskort i form av N-intyg eller F-intyg är det Region Gävleborg som finansierar tandvården, i stället för Försäkringskassan. Patientavgiften är 250 kronor per besök, oavsett om besöket sker hos privat vårdgivare eller Folktandvården och oavsett var i landet man befinner sig. Personer med frikort eller de som är över 85 år och har tandvårdskort har kostnadsfri tandvård.

De som omfattas av N-tandvård tillhör persongrupperna N1–N4: personer i särskilt boende, personer som får hälso- och sjukvård i hemmet, personer som tillhör LSS samt personer i ordinärt boende med omfattande omvårdnadsbehov. I Gävle kommun utfärdas intygen av sjuksköterska på boenden och av biståndshandläggare i hemmet och inom LSS. Kommunen är uppgiftsskyldig till regionen, som ansvarar för registret över personer med N-tandvård. Innehavare av N-kort har rätt till ett årligt munhälsobedömningsbesök (MHB) av Folktandvården, utöver ordinarie tandvårdsbesök. Vid dessa besök deltar alltid personal från kommunen enligt gällande samverkansavtal. Bedömningen syftar till att säkerställa god munvård och identifiera eventuella behov av tandvårdsinsatser. Besöken fungerar också som ett utbildningstillfälle för medföljande personal.

Alla boendeenheter i kommunen får årliga besök, men inom hemtjänsten bedöms det finnas ett mörkertal av personer som saknar N-intyg samt en högre andel som tackar nej till MHB. Kommunen erbjuder återkommande utbildning för personal två gånger per år, och all berörd personal bör genomföra Socialstyrelsens munvårdsutbildning vartannat år. Efter genomförd bedömning upprättas ett munvårdskort som ska ingå i genomförandeplanen och beskriver hur individens munvård ska skötas.

Folktandvårdsbussen kan utföra alla typer av behandlingar. Den har hittills varit placerad vid Bergby men kommer under våren även att besöka Fleminggatans boende.

Justerare			Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum 2025-12-11

Erfarenheter från ett projekt i Hofors visar att förebyggande hemtandvård, med stödbehandlingar och praktisk utbildning för undersköterskor, kan ge förbättrad munhälsa och minskade transportbehov samt ekonomiska vinster.

§ 74 Övrigt

§ 75 Sammanträdesdagar 2026

Ärendebeskrivning

19 februari, 16 april, 4 juni, 24 september, 5 november, 10 december

§ 76 Avslutning och kommande möte

Ärendebeskrivning

Ordföranden tackar deltagarna för denna gång.

Nästa möte är den 19 februari kl. 13:00-17:00.

Justerare			Utdragsbestyrkande